

Krista Mikkonen vihr ym.

Kirjallinen kysymys järvilohen ja -taimenen salakalastuksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Lieksassa epäillään äärimmäisen uhanalaiseksi luokitellun järvilohen sekä erittäin uhanalaisen järvitaimenen pyyntiin kohdistuvaa kalastusrikosta. Poliisi on saanut tutkintapyynnön marraskuussa 2017, mutta rikostutkinta asiasta ei ole edennyt. Tämä mahdollistaa salakalastuksen jatkumisen.

Epäilty rikos on mittaluokassaan vertaansa vailla. Tutkintapyynnön mukaan epäilty on kalastanut Pieliseltä Lieksan lähialueen vesiltä syksyllä 2017 verkoilla ja rysällä 41 järvilohia ja kuusi järvitaimenta. Epäilty itse kertoi asiasta Lieksan kalastuskunnan kokouksessa. Hän myös näytti kuvia saaliistaan useille todistajille. Tästä huolimatta poliisi ei ole vielä edes kuulustellut henkilöä.

Saimaan järvilohi on maamme merkittävin järvilohikanta. Se on luokiteltu äärimmäisen uhanalaiseksi lajiksi, ja se on jopa saimaannorppaa uhanalaisempi. Järvitaimen on puolestaan erittäin uhanalainen. Pohjois-Savon ELY-keskuksen johtavan kalatalousasiantuntijan Timo Turusen mukaan salakalastetut lohet ovat todennäköisesti suurelta osin kutukypsiä emokaloja. Järvilohen kantaa on pidetty yllä istuttamalla laitoksessa kasvatettuja poikasia vanhoihin kutujokiin, joista poikaset ovat lähteneet järvivaellukselle, ja sukukypsinä osa on palannut jokeen yrittämään kutua. Järvilohen luonnonkierron ja -kudun onnistuminen tulee olemaan lajin säilymisen elinehto, ja siksi kudulle pyrkivät emokalat ovat korvaamattoman tärkeitä.

Järvilohen ja suojeleminen on tärkeää luonnon monimuotoisuuden kannalta, mutta se on myös hallituksen oma kärkitavoite. Järvilohen kannan elvyttäminen on tunnistettu kansallisessa kalatiestrategiassa sekä kalataloudellisesti että lajin suojeleminen kannalta ensiarvoisen tärkeäksi ja nostettu hallituksen vaelluskala-kärkihankkeen toiseksi kärkitavoitteeksi. Lieksanjoki on yksi kärkihankkeen pilottikohteista, ja sen myötä Lieksaan on hallituksen kärkihankejaksolla vuosina 2016–2018 investoitu tai tullaan investoimaan noin 800 000 euroa yksityisiä ja julkisia varoja.

Järvilohen ja -taimenen salakalastus hallituksen oman kärkihankkeen pilottikohteessa vaarantaa niin lajin suojeleminen kuin kärkihankkeen tuloksetkin. Järvilohen onnistunut suojeleminen vaatii tehokasta puuttumista epäiltyihin kalastusrikkomuksiin.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 335/2018 vp

Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä varmistaakseen, että epäilyt Lieksassa tapahtuneesta kalastusrikkomuksesta eivät vaaranna järvilohen ja -taimenen suojelua ja hallituksen kärkihankkeen tavoitteiden toteutumista?

Helsingissä 5.9.2018

Krista Mikkonen vihr
Hanna Halmeenpää vihr